

Régészeti objektumok nagy felbontású mágneses mérésekkel történő lehatárolása Porolissumon

Pethe Mihály, V. évf., ELTE TTK
Petrovszki Judit, IV. évf., ELTE TTK

Témavezető: **Lipovics Tamás** megbízott oktató
ELTE Geofizikai Tanszék

Jelen dolgozat a Porolissumban folyó régészeti kutatásokat segítő mágneses mérések eredményeit mutatja be. A méréseket GSM-19 típusú Overhauser magnetométerekkel végeztük vertikális gradiens elrendezésben méterszer méteres rácsháló mentén. A város környezetében négy helyen történtek nagy felbontású mágneses mérések. Mindegyik területen sikerült eltemetett épületek maradványait, illetve a temető esetében sírokat, sírkerteket kimutatnunk. Az eredmények közül kiemelkedik az erődítménytől északra haladó út mentén feltérképezett kétosztású épület mágneses képe, melynek belső részén kör alakú alapozás nyoma látható. Az anomáliakép valószínűleg egy szentélyhez, és annak belső részén az oltár alapozásához tartozik. Az eltemetett falak jelentős pozitív anomáliaként jelentkeznek a mágneses anomáliaképeken, ami annak köszönhető, hogy üledékes összletben elhelyezkedő dácit anyagú kövekből épültek. A vulkanit a közeli Magura hegy kőfejtőjéből származik, és igen erős mágnesezettséget hordoz, ami az altalaj elhanyagolható mágnesezettségéhez képest jelentős kontrasztot mutat. A sírhelyek közül azok, amelyek esetében a halottat helyben hamvasztották el, jól kimutathatók az átégett agyag magas mágnesezettsége miatt. A két, megtalált sírkert szintén a már említett dácitból épült fel, ezért ezeket is könnyen sikerült azonosítani.